

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5C/244/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415208488
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8415208488.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, zastúpeného HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, 811 03 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému : Q. K., M.. XX.XX.XXXX, Q. B. Q. XXXX/XX, XXX XX B.Ž., o zaplatenie 1.679,64 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.200,-eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.400,-eur od 06.12.2014 do 13.02.2015, zo sumy 1.350,-eur od 14.02.2015 do 27.02.2015, zo sumy 1.300,-eur od 28.02.2015 do 07.05.2015 a zo sumy 1.200,-eur od 08.05.2015 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 40,-eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 20. dňa toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 11.12.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.679,64 eur, úrok vo výške 19,50 % ročne zo sumy 1.200,-eur odo dňa 1.12.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.554,83 eur odo dňa 1.12.2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 07.04.2009 uzatvoril so žalovaným zmluvu o povolenom prečerpaní k bežnému účtu/zmluva o kontokorentnom úvere označenú ako Oznámenie, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky formou povoleného prečerpania bežného účtu, resp. kontokorentného úveru. V žalobe tvrdil, že žalovaný poskytnutý úver nesplácal a bol v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok a súčasne aj jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, preto listom - oznámenie o zosplatnení úveru žalobca vyhlásil celú svoju pohľadávku za splatnú ku dňu 30.11.2014. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe na základe oznámenia a obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu bola so žalovaným dohodnutá premenlivá/vyhlasovacia úroková sadzba s tým, že aktuálna úroková sadzba povoleného prečerpania je vo výške 19,50 %. Tiež tvrdil, že podľa Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie je istina, so zaplatením ktorej je klient v omeškaní úročená úrokom z úveru a úrokom z omeškania a úroky z úveru a poplatky sú úročené len úrokom z omeškania. Uplatnený nárok vo výške spolu 1.679,64 eur v zmysle špecifikácie žalobcu v žalobe pozostáva z istiny vo výške 1.200,-eur, riadneho úroku v zmysle zmluvy v sume 354,83 eur a úrokov z omeškania v sume 124,81 eur. Právne svoj nárok zdôvodnil poukazom na § 497 Obchodného zákonníka a § 502 ods.1, § 504, § 503 ods.3 a § 369 ods.1 Obchodného zákonníka.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca k žalobe pripojil Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg.č.XXXXXXXXXXR, Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu účinné od 01.01.2008, Všeobecné obchodné podmienky, Sadzobník úrokových sadzieb platný od 01.11.2015, Poslednú výzvu na úhradu pohľadávky s dokladom o doručovaní, Oznámenie o zosplatnení úveru s dokladom o doručovaní a vyčíslenie pohľadávky k 30.11.2015.

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami bola do vlastných rúk doručená dňa 17.08.2016 písomne nevyjadril.

5. Žaloba žalobcu bola na súd podaná dňa 11.12.2015, teda ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Ten bol dňom 1.7.2016 nahradený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pričom podľa jeho prechodných ustanovení, a to konkrétne § 470 ods.1 ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Vzhľadom na uvedené sa počnúc dňom 01.07.2016 aj sporná vec riadila ustanoveniami CSP.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na ktoré sa právny zástupca žalobcu napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil, neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Pred pojednávaním žalobca písomným podaním zo dňa 23.4.2019 a zo dňa 10.5.2019 doplnil rozhodujúce skutočnosti vo vzťahu k uplatneným nárokom a predložil ako ďalšie listinné dôkazy špecifikáciu pohľadávky žalovaného a výpisy z jeho účtu za obdobie od 7.4.2009 do 31.12.2015.

8. K žalobe žalovaný na pojednávaní vyjadril sa tak, že vzhľadom na jeho súčasnú situáciu a pomery a situáciu jeho rodiny, kedy len prežívajú zo dňa na deň a keď má voči veriteľom nesplatené záväzky vo výške cca 20.000,-eur nemá žiadne prostriedky z ktorých by mohol žalobcovi čokoľvek platiť a ani mu po doručení žaloby nič neplatil. Uviedol, že rieši za pomoci Centra právnej pomoci vyhlásenie osobného bankrotu, ten zatiaľ vyhlásený nebol. Pre prípad že by bol zaviazaný k nejakému plneniu, požiadal o splátky vo výške maximálne 40,-eur mesačne, viac splácať nie je schopný.

9. Pri svojom výsluchu žalovaný uviedol, že nerozporuje, že poslednú splátku hradil ešte v máji 2015 vo výške 100,-eur, odvtedy neplatil nič lebo na to nemal prostriedky. Potvrdil, že boli mu doručené výzvy banky z roku 2014. Nerozporoval ani tvrdenie žalobcu, že rozdiel medzi výškou skutočne ním čerpaných a skutočne ním uhradených peňažných prostriedkov je suma 1.200,-eur. Vo vzťahu k svojim pomerom uviedol, že žijú s družkou a ich dvoma maloletými deťmi vo veku 3 a 7 rokov v spoločnej domácnosti, nemajú vlastné bývanie, bývajú v rodičovskom dome. Jeho čistý príjem po exekučných zrážkach je cca 420,-eur mesačne, príjem družky cca 600,-eur mesačne z ktorého ona spláca svoj úver. Uviedol, že má aj iné dlhy vo výške cca 20.000,-eur, je tam viac sporov a tiež exekúcia na základe ktorej vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy. Po zaplatení výdavkov na deti a domácnosť neostáva im nič, ledva vyžijú, čaká na rozhodnutie o svojom osobnom konkurze, prosí o povolenie splátok.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení žalobcu, vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, keďže ho považoval za nevyhnutný pre rozhodnutie tohto spotrebiteľského sporu (§ 295 CSP), oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav :

11. Zo žalobcom predloženého „Oznámenia o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg.č.XXXXXXXXXXR“ zo dňa 07.04.2009 (čl.5 spisu) bolo zistené, že žalovanému ním bolo oznámené, že na základe jeho žiadosti o povolené prečerpanie zo dňa 07.04.2009 v ktorej žiadal o poskytnutie peňažných prostriedkov formou povoleného prečerpania bežného účtu mu žalobca poskytol povolené prečerpanie bežného účtu do výšky úverového limitu 1.400,-eur s tým, že úver môže byť čerpaný odo dňa 07.04.2009. V oznámení, ktoré je podpísané tak žalobcom ako aj žalovaným je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že výška úrokovej sadzby a sadzby úroku z omeškania bude určená v Obchodných podmienkach pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré tvoria súčasť tejto zmluvy.

12. Z oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 01.12.2014 adresovaného žalovanému (čl.8 spisu), ktorému predchádzala posledná výzva na úhradu pohľadávky zo dňa 8.10.2014 (čl.6 spisu) súd zistil, že žalobca ním žalovanému oznámil, že celý jeho záväzok vo výške 1.513,89 eur vrátane príslušenstva sa stal dňom 30.11.2014 splatným. Žalovaný mal v zmysle tejto výzvy sumu 1.513,89 eur zaplatiť bezodkladne. Žalovaný doručenie mu daných výziev na pojednávaní sám potvrdil.

13. Podľa § 708, ods. 1, Obchodného zákonníka, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

14. Podľa § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.)

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Keďže žalobca v žalobe uplatnené nároky špecifikoval ako nároky z poskytnutého úveru, pri posúdení, či v súdnej veci žalobcovi ako banke- právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov vzniklo právo na zaplatenie žalovanej sumy titulom vrátenia úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako spotrebiteľovi, teda fyzickej osobe nekonajúcej v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania je potrebné vychádzať zo zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Práve ten je totiž zákonom, ktorý upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postavení a ochrane spotrebiteľa.

17. K uzavretiu posudzovanej zmluvy došlo dňa 07.04.2009, teda ešte za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Preto posúdenie či išlo o spotrebiteľský úver a ak áno aj posúdenie právnych vzťahov založených predmetnou zmluvou je potrebné uskutočniť v súlade s vyššie uvedeným práve podľa tohto zákona (č.258/2001 Z.z.).

18. Podľa § 1 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stranami (07.04.2009) zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>.

19. Podľa § 3 ods.6 uvedeného zákona pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

20. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd mal preukázať, že dňa 07.04.2009 došlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí povoleného prečerpania na bežnom účte žalovaného u žalobcu do výšky úverového limitu 1.400,-eur. Žalobca tvrdil a výpismi z úverového účtu za roky 2009 až 2015 preukázal, že žalovaný za všetky kalendárne roky reálne vyčerpal z účtu sumu 344.473,44 eur a reálne uhradil žalobcovi sumu 343.273,44 eur, teda doposiaľ neuhradil istinu vo výške 1.200,-eur (344.473,44 eur - 343.273,44 eur). Keďže zo strany žalobcu boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky v uvedenej výške, ktoré doposiaľ neboli uhradené, čo žalovaný sám potvrdil, v tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú.

21. Okrem neuhradenej istiny žalobca v žalobe uplatňoval aj riadne úroky, a to jednak úroky kapitalizované do dňa 30.11.2015 v sume 354,83 eur a ďalej vo výške 19,50 % ročne zo sumy 1.200,-eur od 01.12.2015 do zaplatenia.

22. V zmysle § 710 Obchodného zákonníka v prípade povoleného prečerpania na bežnom účte sa spravujú práva a povinnosti zmluvných strán ustanoveniami § 497 a nasl., ktoré upravujú zmluvu o úvere. Na základe zmluvy o úvere veriteľ poskytuje dlžníkovi finančné prostriedky a dlžníkovi vzniká povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa už citovaného § 1 ods. 3 Zák. č. 258/2001 Z. z. sa na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu zákon o spotrebiteľských úveroch nevzťahuje, avšak musí byť rešpektované ust. § 3 ods. 6 tohto zákona. V zmysle uvedeného

zákonného ustanovenia pri tejto forme úveru musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o úverovom limite, ak je stanovený (čo v danom prípade bolo dodržané), a tiež o ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, čo v danom prípade dodržané nebolo. Keďže v danom prípade prečerpanie peňažných prostriedkov trvalo dlhšie ako 3 mesiace, žalovaný v zmysle § 3 ods. 6 zákona, posledná veta musel byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

23. Podľa názoru súdu žalobcovi v danom prípade nárok na úroky nevznikol vôbec, lebo nebol dodržaný postup podľa § 3 ods. 6 písm. b) zák. 258/01 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy. V danom prípade priamo v zmluve žiadna ročná úroková sadzba uvedená nebola, a nebolo tam uvedené nič ani o poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, hoci to malo byť uvedené kumulatívne, aby spotrebiteľ vedel zhodnotiť výhodnosť produktu. Aj systematické zaradenie uvedenej zákonnej povinnosti v rámci ustanovení zákona upravujúcich podmienky ponuky spotrebiteľského úveru (§ 3) svedčí o tom, že kumulatívne písomné informovanie spotrebiteľa o ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch má osobitný význam z hľadiska rozhodovania sa spotrebiteľa o uzatvorení takejto zmluvy a je podľa názoru súdu zákonnou podmienkou pre právo veriteľa žiadať úrok. Keďže v danom prípade toto nebolo dodržané a v zmluve nebol kumulatívne uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch (nebol tam vôbec údaj ani o ročnej úrokovej sadzbe, ani o poplatkoch), hoci podľa názoru súdu je to zákonná podmienka pre požadovanie úroku v takom prípade vyplývajúca z lex specialis (zákona o spotrebiteľských úveroch), žalobcovi pre nedodržanie tejto zákonnej povinnosti úrok od počiatku nepatrí.

24. Z dikcie zákona (§ 3 ods. 6 písm. b/) podľa ktorého spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe jasne vyplýva, že nestačí v zmluve uviesť akýsi odkaz na Obchodné podmienky. Zákon nehovorí, že spotrebiteľ má byť písomne informovaný o spôsobe ako sa môže k údajom o ročnej úrokovej sadzbe dopátrať, ale jasne vyžaduje aby bol písomne informovaný o konkrétnej ročnej úrokovej sadzbe. Požiadavke jasnosti, zrozumiteľnosti a transparentnosti potom logicky a jednoznačne zodpovedá len taký záver a výklad, že výška ročnej úrokovej sadzby musí byť uvedená výslovne a priamo v zmluve. Inak nemožno vôbec hovoriť o existencii individuálnej a platnej dohody strán na výške ročnej úrokovej sadzby ako jasnom a obojstranne zhodnom prejave vôle. Zákonná úprava ochrany spotrebiteľa (napr. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka) venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale aby aj reálne mohol ovplyvniť ich obsah. V oznámení o poskytnutí povoleného prečerpania však nebola uvedená vôbec žiadna výška úrokovej sadzby, čo podľa názoru súdu je v jasnom rozpore so zákonom. K úroku tam bolo uvedené len toľko, že jeho výška bude určená v Obchodných podmienkach pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré tvoria súčasť tejto zmluvy. Podľa článku III bod 1 Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu, čerpané peňažné prostriedky až do výšky úverového limitu sú úročené úrokovou sadzbou pre povolené prečerpanie účtu, ktorú banka zverejní v prevádzkových priestoroch pobočiek banky a na jej webovej stránke. Podľa článku III, bodu 4, obchodných podmienok, banka oznamuje klientovi novú úrokovú sadzbu v súlade s odsekom 1, článku III. Keď klient s novou úrokovou sadzbou nesúhlasí a zmluvné strany sa nedohodnú inak, je povinný najneskôr ku koncu platnosti pôvodnej úrokovej sadzby túto skutočnosť banke písomne oznámiť, pričom jeho písomný nesúhlas je považovaný za výpoveď zmluvy.

25. Podľa názoru súdu dojednania obsiahnuté v článku III, bode 1 a bode 4, sú v rozpore s ustanovením § 3 ods. 6, cit. zákona, v zmysle ktorého žalovaný mal byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch, teda aj o zmene ročnej úrokovej sadzby, pričom za splnenie tejto podmienky nie je možné považovať zverejnenie úrokovej sadzby v prevádzkových priestoroch pobočiek banky a na jej webovej stránke. Z citovaného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že o týchto skutočnostiach musí byť spotrebiteľ informovaný v písomnej forme. V oznámení o poskytnutí povoleného prečerpania nebola uvedená absolútne žiadna úroková sadzba. Podľa žaloby je táto aktuálne vo výške 19,5 % ročne. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že dojednania týkajúce sa úrokovej sadzby sú v rozpore s ust. § 3 ods. 6, cit. zákona, a preto v tejto časti je v zmysle § 39 Obč. zákonníka zmluva neplatná, preto žalobcovi nie je možné priznať uplatnený riadny úrok z úveru. Súd v súvislosti so svojim názorom o neakceptovateľnosti oznamovania úrokovej sadzby alebo zmeny úrokovej sadzby len v Obchodných podmienkach, na výveske, resp. webovej stránke banky poukazuje na Uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II ÚS 329/13, z ktorého cit“... nielenže suma úroku za úver nebola transparentne uvedená v úverovej zmluve, ale ani v Obchodných podmienkach k tejto zmluve, pričom na tomto mieste ústavný súd prisviedča tvrdeniu krajského súdu, že splnenie tejto obligatórnej náležitosti úverovej zmluvy nemožno nahradiť oznámením o úrokovej

miere v obchodných priestoroch sťažovateľky“. Súd len pre úplnosť uvádza, že i keby v danom prípade vznikol žalobcovi nárok na úroky, i tak by žalobcovi nebolo možné priznať ním požadované úroky za dobu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Súd je totiž názoru, ktorý zastáva aj aktuálna judikatúra vyšších súdov, a síce, že úroky z úveru je možné priznať len do zosplatnenia istiny. V uvedenej súvislosti súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, v zmysle ktorého „jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.“ V tejto súvislosti pozri tiež napr. uznesenie NS SR vo veci 4 Obo 143/98. Súd odkazuje tiež na uznesenie ÚS IV. 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd Slovenskej republiky odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (§ R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru s tým, že následne mu už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania.

26. Z už spomínaného ustanovenia § 3 ods.6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy okrem iného vyplýva aj to, že najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy musí byť spotrebiteľ informovaný o ročnej úrokovej sadzbe a o poplatkoch platných od doby uzavretia zmluvy. Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania však neobsahuje žiadnu klauzulu, z ktorej by vyplývala výška úrokovej sadzby a poplatkov, ktoré si žalobca môže voči žalovanému uplatňovať. Taktiež obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu v článku III, bod 6, neupravujú výšku úrokov a možných poplatkov, ale iba ďalej odkazujú na pobočky, resp. web banky a pokiaľ ide o poplatky tak na sadzobník, v zmysle ktorého je banka oprávnená účtovať klientovi poplatky. Podľa názoru súdu takáto forma dojednania úrokov a poplatkov nie je v súlade s ust. § 3 ods. 6. cit. zákona, teda žalobca si nemôže voči žalovanému uplatňovať úroky ani poplatky, ktoré mu neboli riadne oznámené v čase uzatvorenia zmluvy. V súvislosti so záverom o neprijateľnosti takéhoto postupu pri „dohode“ o výške úrokovej sadzby súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.06.2015 sp.zn.6Co/148/2014 ktorý musí byť žalobcovi dobre známy, keďže aj v tam súdenom spore bol žalobcom. V uvedenom rozsudku krajský súd okrem iného za právne neudržateľný označil argument žalobcu, že poplatky (o to viac to platí pre úroky) sú zistiteľné na adrese žalobcu s tým, že táto skutočnosť z nich nerobí nijako individuálne vyjednané zmluvné podmienky.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovaného k zaplateniu istiny v sume 1.200,-eur a zamietol žalobu v časti uplatnených úrokov z úveru.

28. Žalobca požadoval aj zaplatenie úrokov z omeškania, a to jednak kapitalizovaných vo výške 124,81 eur s tým, že ide o úroky z omeškania vypočítané z nedoplatkov na splátkach istiny a splátkach riadneho úroku, ktoré boli splatné k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca a jednak pokračujúcich vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.554,83 eur od 1.12.2015 do zaplatenia.

29. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Táto výška úrokov z omeškania platí aj za dobu omeškania po 31. januári 2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013 (viď §10c tohto nariadenia v znení účinnom od 1.2.2013). V danom prípade záväzkový vzťah strán vznikol pred 1.2.2013, preto výška úrokov z omeškania na ktoré žalobcovi vzniklo právo je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania (8,05 % ročne) takto určenú sadzbu nepresahuje. Žalobca po predchádzajúcom písomnom upozornení žalovaného vyhlásil úver za splatný dňom 30.11.2014, čo bolo žalovanému oznámené, viď oznámenie na čl.8 spisu v ktorom bol súčasne žalobcom vyzvaný k bezodkladnej úhrade dlžnej sumy. Oznámenie doručené bolo dňa 4.12.2014, v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka súd má za to, že žalovaný plniť mal žalobcovi prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal, teda dňa 5.12.2014. Nakoľko sa tak nestalo, súd priznal žalobcovi od 06.12.2014 požadovaný úrok z omeškania v sadzbe 8,05 % ročne, avšak len zo sumy úverovej istiny, ktorá v tom čase bola vo výške 1.400,-eur, keďže na ostatné uplatňované nároky (úroky, poplatky) žalobcovi nárok nevznikol a s ich zaplatením sa preto žalovaný do omeškania dostať nemohol. Keďže z výpisu z účtu na čl.159 spisu vyplýva, že po zosplatnení úveru žalovaný realizoval čiastočné úhrady vo výške 50,-eur dňa 13.2.2015, 50,-eur dňa 27.2.2015 a 100,-eur dňa 7.5.2015, týmito ponížil sa nielen dlh žalovaného na nevrátenej istine úveru, ale aj základ z ktorého má žalobca nárok na úroky z omeškania, preto tieto úhrady boli premietnuté do výroku v časti úroku z omeškania. Po poslednej čiastočnej úhrade, od 8.5.2015 žalovaný je v omeškaní so zaplatením sumy 1.200,-eur.

34. Čo sa týka úroku z omeškania žalobcom požadovaného vo vyčíslenej výške 124,81 eur, z tohto vyčíslenia nebolo možné vychádzať, nakoľko žalobca daný úrok z omeškania (ako vyplýva z jeho vyjadrenia z 23.4.2019) počítal tak z istiny úveru, ako aj z úrokov na ktoré mu nárok vôbec nevznikol. Keďže nepredložil samostatnú kapitalizáciu úroku z omeškania len z istiny úveru, súd úrok z omeškania priznal od 6.12.2014, len zo zosplatnenej istiny úveru tak ako žalobcovi patrí. Nejde o prekročenie návrhu, keďže žalobca úrok z omeškania (ako kapitalizovaný a po zosplatnení z celej sumy istiny) žiadal aj za čas pred dňom 1.12.2015 ktorý je uvedený v žalobnom návrhu.

35. Vzhľadom na uvedené súd vyhovel žalobe v časti požadovanej istiny vo výške 1.200,-eur a úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.400,-eur od 06.12.2014 do 13.02.2015, zo sumy 1.350,-eur od 14.02.2015 do 27.02.2015, zo sumy 1.300,-eur od 28.02.2015 do 07.05.2015 a zo sumy 1.200,-eur od 08.05.2015 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

36. Keďže žalovaný žiadal o povolenie splácať prisúdenú sumu v splátkach, súd preskúmal túto jeho žiadosť a využijúc právo vyplývajúce mu z ust. § 232 ods.3 a 4 Civilného sporového poriadku povolil žalovanému platiť žalobcovi prisúdenú sumu s príslušenstvom v splátkach vo výške 40,-eur mesačne. Súd má za to, že vzhľadom na ničím nespochybnené pomery žalovaného zistené z jeho výsluchu (ktorý je v zmysle § 195 CSP a § 295 CSP jedným z dôkazných prostriedkov), s prihliadnutím na výšku dlžnej sumy a dĺžku omeškania s jej zaplatením splátkou, ktorá zodpovedá zásade spravodlivej ochrany práv vyjadrenou v čl. 2 Civilného sporového poriadku pri súčasnom určení, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas nastane splatnosť celého plnenia je splátka vo výške 40,-eur mesačne, keďže práve v tejto výške podľa názoru súdu ide o minimálnu prípustnú výšku splátky primeranú výške dlhu, postaveniu žalobcu, ktorý ako veľká banka nebude tým neprimerane zasiahnutý vo svojich pomeroch a právach, a všetkým vyššie uvedeným okolnostiam sporu a rešpektujúcu požiadavku spravodlivej ochrany práv tak na strane žalobcu, ako i žalovaného a tiež požiadavku zohľadniť sociálne postavenie strán sporu (článok 6 odsek 2 základných princípov CSP). Súd vzal na zreteľ tiež to, že pre nedodržanie zákonných náležitostí zmluvy, ktoré treba pričítať žalobcovi ako veriteľovi, profesionálovi, ktorý pripravil zmluvnú dokumentáciu jednalo sa o bezúročný a bezpoplatkový úver.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá, tak žalobca ako i žalovaný boli teda v časti úspešní, v časti neúspešní, pričom pomer ich úspechu a neúspechu je cca pol na pol. Pri výpočte pomeru úspechu strán vo veci pre účel rozhodnutia o trovách konania súd za základ na jeho určenie vzal tak žalovanú pohľadávku - istinu, ako aj žalované príslušenstvo pohľadávky- úrok a úrok z omeškania (v tejto súvislosti viď napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005 alebo uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.6Co/227/2011). Súd sa plne stotožňuje s právnym názorom prezentovaným aj vo vyššie uvedených rozhodnutiach vyšších súdov, v zmysle

ktorého procesný úspech žalobcu v časti týkajúcej sa celej žalovanej pohľadávky a jeho neúspech iba v príslušenstve žalovanej pohľadávky (v úrokoch z omeškania) nemožno v odôvodnených prípadoch (pri rozhodovaní o náhrade trov konania) považovať za „neúspech v pomerne nepatrnej časti“, ale za „čiastočný úspech“ (citované z Rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005).

38. Pre úplnosť je treba uviesť, že i keď vyššie spomenuté súdne rozhodnutia vychádzajú z procesnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku, sú stále plne aktuálne a použiteľné aj na rozhodnutie o trovách konania v režime nového Civilného sporového poriadku. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 926 s, cit. "Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky".

39. Podporne v súvislosti s vyššie uvedeným záverom súd poukazuje tiež na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 56/2017-12 (už v súvislosti s výpočtom pomeru úspechu a neúspechu strán podľa aktuálneho Civilného sporového poriadku) alebo I.ÚS 31/2014-9.

40. Do pozornosti v tejto súvislosti dáva tiež rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co/18/2017 alebo 4Co/114/2017.

41. V danom prípade žalovaná istina s príslušenstvom kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 2.997,22 eur (1.679,64 eur ako v petite žaloby žiadaná istina + 858,42 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok 19,5 % ročne zo sumy 1.200 eur od 01.12.2015 + 459,16 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 1.554,83 eur od 01.12.2015).

42. Prisúdená istina s príslušenstvom kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 1.654,71 eur.

43. Vzhľadom na uvedený pomer úspechu a neúspechu strán (cca pol na pol) súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.